
Hvorfor opplever vi kløe?

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

HAAKON B. BENESTAD

Universitetet i Oslo

Kløe kan ha oppstått tidlig i vår evolusjon for å fjerne skadelige stoffer og organismer fra huden.

Foto: Jirakan/iStock

En ny studie publisert i *Science* [\(1\)](#), sammen med en ledsagende kommentar, peker på at kløe har en dobbel funksjon: Den kan både forverre en inflammasjon i huden og samtidig fremme hudens forsvar. I studien utviklet forskerne en musemodell der en bestemt type nevroner som gir kløe i huden, kunne fjernes selektivt og spesifikt. Dette førte til at musene sluttet å klore seg ved induisert kontaktdermatitt, noe som igjen forhindret betennelsen i å utvikle seg. Forskerne viste videre at kloring stimulerte en type smertefibre i huden til å skille ut substans P, en transmittorsubstans for smerte, noe som igjen førte til aktivering av hudens mastceller. Mastcellene degranulerte og skilte ut ikke navngitte pruritogene faktorer – kanskje histamin var blant dem – og

tumornekrosefaktor. De pruritogene faktorene stimulerte igjen kløenervefibrene, noe som førte til mer kloring. Tumornekrosefaktor utløste en inflammasjon med ødem i vevet og rekruttering av nøytrofile granulocytter.

– Forskerne bak denne studien mener at den økte inflammasjonen og rekrutteringen av nøytrofile granulocytter kan bidra til å endre bakteriefloraen og drepe gule stafylokokker og andre patogene mikrober, sier Andreas Lossius, førsteamanuensis ved Institutt for medisinske basalfag ved Universitetet i Oslo. – Dermed kan kløe, paradoksalt nok, ha gitt en evolusjonær fordel ved å beskytte huden og organismen mot bakterielle infeksjoner.

– Flere hudsykdommer kjennetegnes av inflammasjon i huden, og det er velkjent at kløe og kloring kan forverre utslett ved sykdommer som atopisk dermatitt og prurigo nodularis, sier Lossius. Vi snakker gjerne om «kløe-klore-sirkelen». Denne studien belyser noen av de molekylære mekanismene bak dette fenomenet. Hypotesen om at kløe og kloring også kan bidra til beskyttelse mot stafylokokker fremstår likevel som noe spekulativ, mener Lossius, som også påpeker at hudens mikrobiom spiller en sentral rolle i å regulere inflammasjon i huden.

REFERENCES

1. Liu AW, Zhang YR, Chen CS et al. Scratching promotes allergic inflammation and host defense via neurogenic mast cell activation. Science 2025; 387: eadn9390. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 12. mai 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.0166
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. juli 2026.